

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 2, 13, 14 IR 57 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS
ĮSTATYMO NR. IX-1183 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-2901 2 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAREIGŪNŲ IR KARIŲ
VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-693 3, 6 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS TARNYBOS STATUTO 55
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TOLIAU – PROJEKTAI)
(TAP-22-916(2), TAIS NR. 22-7902(2))**

2022-06-27 Nr. NV-1849

Vilnius

Projektus teikia. Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyba (toliau – VAT).

Projektų tikslai:

- sudaryti teisinės prielaidas efektyvesnei VAT veiklai, užtikrinant saugomų asmenų ir objektų apsaugą;
- patikslinti nuostatas, susijusias su pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimu ir išmokėjimu.

Esama situacija:

- geopolitinė situacija sąlygoja naujas grėsmes VAT saugomiems asmenims ir objektams už Lietuvos Respublikos ribų;
- VAT už Lietuvos Respublikos ribų vykdo vadovybės fizinę apsaugą (Respublikos Prezidento, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko ir asmenų, laikinai einančių Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko pareigas, pavaduojančių Ministrą Pirmininką); nenumatyta, kad už Lietuvos Respublikos ribų VAT saugo kitus asmenis, kuriems Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais pagrindais ir tvarka paskirta apsauga (kiti asmenys nurodyti Vadovybės apsaugos įstatymo 6 str. 6 d., tarp kurių Lietuvos diplomatiniai atstovai, jeigu kyla grėsmė jų saugumui, Seimo nariai, ministrai, jeigu grėsmė jų saugumui kyla dėl jų politinės veiklos, ir kiti asmenys, jų rašytiniu sutikimu, jeigu kyla grėsmė jų saugumui);
- atstovybių apsaugai VAT pareigūnai gali būti siunčiami ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui tik jų rašytiniu sutikimu, todėl pareigūnas gali atsisakyti vykti, jeigu tarnybinių pareigų vykdymo vieta, į kurią jis siunčiamas, pareigūnui nepatraukli dėl socialinių, politinių ar kitų aplinkybių;
- VAT negali būti pasitelktas kitų svarbių valstybei objektų (valstybės institucijų ir įstaigų) apsaugai; įstatyme numatyti VAT saugomi objektai – Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės pastatai, saugomų asmenų rezidencijos, diplomatinės atstovybės; tačiau besikeičiant geopolitinėms aplinkybėms gali būti aktualus ir kitų svarbių valstybės objektų (pvz., kuriuose lankosi ar gali lankytis saugomi asmenys, Užsienio reikalų ministerijos) fizinės apsaugos vykdymas ar sustiprinimas, todėl VRM siūlymu į projektą įtrauktos atitinkamos nuostatos, siekiant tam sudaryti teisinės prielaidas; tokių objektų fizinę apsaugą VAT, nuolat arba tam tikru apibrėžtu laikotarpiu, galėtų vykdyti tik tuo atveju, jei jų apsaugos organizavimas VAT būtų pavestas Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigų saugomų pirmos ir antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių ir joms priklausančių ar jų valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto bei kitų svarbių valstybės objektų, taip pat Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos saugomų svarbių valstybės objektų“;
- siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklumo, reikalinga patikslinti nuostatas, susijusias su pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimu ir išmokėjimu, įskaitant VAT ištarnautą laiką, taip pat siekiant į vidaus tarnybos stažą įskaityti faktinį tarnybos VAT laiką.

Projektų esmė:

- VAT už Lietuvos Respublikos ribų vykdytų ne tik vadovybės, bet ir kitų saugomų asmenų fizinę apsaugą;
- VAT pareigūnai saugoti atstovybių galėtų būti siunčiami be jų rašytinio sutikimo (numatomos išimtis, kad nėščiosios, neseniai pagimdžiusios ir krūtimi maitinančios pareigūnės, pareigūnai, auginantys vaiką (įvaikį) iki 3 metų, pareigūnai, vieni auginantys vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, neįgalųjį slaugantys, globojantys ar prižiūrintys pareigūnai gali būti siunčiami saugoti atstovybių tik jų rašytiniu sutikimu);
- VAT galėtų būti pavesta saugoti Vyriausybės patvirtintame sąraše nurodytų valstybės institucijų ar įstaigų patalpas arba pastatus, pastatų teritoriją ir jose esantį turtą (pavedant turėtų būti keičiamas Vyriausybės 2015 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1090, kuriame nurodyti VAT saugomi objektai);
- Patikslinama, kad pareigūnų ištarnautas VAT laikas (nuo 2020 m. liepos 1 d.) įskaitomas pareigūnų ir karių valstybinių pensijoms skirti ir išmokėti, o į vidaus tarnybos stažą įskaitomas faktinis tarnybos VAT laikas;
- Siekiant ištaisyti techninio pobūdžio klaidą, kartu teikiamas Vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2901 pakeitimo projektas.

Derinimas. Įstatymų projektai buvo pateikti išvadoms gauti Vidaus reikalų ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Užsienio reikalų ministerijai, Teisingumo ministerijai.

Užsienio reikalų ministerija projektams pritarė be pastabų. Kitų ministerijų pastabos ir pasiūlymai įvertinti ir patikslinus projektus jie derinti darbo tvarka.

Neatsižvelgta į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabą, kad tarnybos funkcijų atlikimo vieta negali būti keičiama be pareigūno sutikimo. Ši pastaba įvertinta derinimo pažymoje (siūlomu reglamentavimu nustatomos pareigūnų tarnybos vykdymo sąlygos; paminėtina, kad siūloma nustatyti išimtis, kai susitikimas būtų reikalingas).

Projektai patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. birželio 6 d. išvadoje Nr. NV-1556 pateiktas pastabas ir pasiūlymus ir suderinti su Teisės grupe darbo tvarka.

Atitiktis Vyriausybės programai. Įstatymų projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatoms.

Projekto įgyvendinimo kaštai. Papildomų biudžeto lėšų gali prireikti naujai VAT funkcijai vykdyti – saugoti Vyriausybės patvirtintame sąraše nurodytų Lietuvos Respublikos valstybės institucijų ar įstaigų patalpas arba pastatus, pastatų teritoriją ir jose esantį turtą, jeigu būtų nuspręsta konkrečių objektą įtraukti į VAT saugotinų objektų sąrašą, tvirtinamą Vyriausybės nutarimu.

Dalykinio vertinimo išvada.

- Nustatoma nauja funkcija VAT už Lietuvos Respublikos ribų vykdyti ir kitų saugomų asmenų (ne tik vadovybės) fizinę apsaugą, tačiau nėra pateikta duomenų, ar (ir koks) yra papildomų lėšų poreikis šiai funkcijai vykdyti.
- Siūloma tikslinti projektuose numatytą įstatymų įsigaliojimą 2022 m. liepos 1 d., atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. birželio 17 d. išvadoje Nr. NV-1749 pateiktą pastabą.
- Projektus siūloma svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Viešojo valdymo grupės patarėja

Asta Klapatauskienė